

Otwieranie zamkniętego umysłu

Co możesz powiedzieć, kiedy Świadkowie Jehowy pojawią się u twoich drzwi?

Jakich argumentów pozabiblijnych mógłbyś użyć?

Jak możesz pomóc swoim krewnym i przyjaciołom?

Jak w tej kwestii dotrzeć do serca?

autor: [Randall Watters](#)

tłumaczenie: [Łukasz](#)

źródło: <http://www.freeminds.org/psych/openmind.htm>

[OD TŁUMACZA: Ponieważ jest to tłumaczenie tekstu, który w części opiera się na książce *Thus Saith Jehovah's Witnesses*, wyd. z roku 2002, niedostępnej w języku polskim, siłą rzeczy aby nie zakłócić oryginalnego materiału, pozostawiłem odnośniki do tej książki w takim stanie, jak zrobił to R.W. Zdaję sobie sprawę, że dla wielu czytelników istotne będzie odwołanie się do konkretnych wydań *Strażnicy* czy innych wydawnictw TS. Niemniej aby nie robić więcej zmian w tekście, niż to jest konieczne ze względu na czytelny przekaz w języku polskim, postanowiłem nie umieszczać dodatkowych przypisów. Mam nadzieję, że wnikliwi czytelnicy witryny *Brooklyn spółka b.o.* odszukają interesujące ich materiały w innych artykułach, albo skontaktują się z właścicielem strony - ewentualnie ze mną - w celu uzyskania dokładniejszych informacji na temat omówionych tutaj informacji. Myślę, że artykuł ten będzie także zachętą do nabycia tej ciekawej publikacji.]

Zrozumienie problemu

Rzadkością jest spotkanie Świadka, który nie słyszałby jakiejś informacji na temat nieuczciwych praktyk Strażnicy. Dlaczego zatem nie dostrzegają oni problemu? Najwyraźniej dlatego, że coś ich powstrzymuje przed obiektywnym analizowaniem rzeczywistego stanu rzeczy o danej wiadomości. Ich umysły są szkolone, by *nie dopuszczać do siebie* wątpliwości odnośnie organizacji - i w gruncie rzeczy tworzy to mur, który niejako mówi, "Możesz się posunąć tylko do tego momentu, ale nie dalej".

Jakiego rodzaju jest ta potężna siła, która powstrzymuje Świadków od wchodzenia w "niebezpieczne" wody krytycznego dociekania? Główną motywacją jest strach; u podstaw problemu leży *źle ulokowane bezpieczeństwo*. Chrześcijańskie pojęcie okazywania zaufania wszechmocnemu Bogu jest zastąpione bardziej widzialnym i konkretnym symbolem, mianowicie organizacją - organizacją Bożą. Świadek uczy się, że służenie organizacji jest tym samym co służenie Bogu. Organizacja jest matką, a Bóg jest ojcem, i Świadek ma być im posłuszny jak "rodzicom". Ponieważ Świadek nie widzi Boga ani nie doświadcza z Nim faktycznej współpracy, jego więź z Bogiem może być nawiązana jedynie poprzez widzialną organizację. Jest to więc w rzeczywistości jego "Bóg" (choć może on się do tego nie przyznawać albo nie uznawać).

Przekonywanie Świadka, że organizacja go zwodzi, to tak jakby próbować przekonać 5-letnie dziecko kochające swoich rodziców, że jego ojciec siedzi w więzieniu za napad z bronią w rękę - ono po prostu nie wierzy, że jego ojciec jest zły. Co więcej, nie *dopuszcza* ono do siebie nawet takiej myśli, gdyż złożyło ono całe swoje bezpieczeństwo i zaufanie w ojcu i matce. Prawda jest *zbyt straszna i przytłaczająca*, aby ją brać pod rozwagę. Dlatego, żeby chronić swoje źródło bezpieczeństwa odrzuca ono prawdziwe informacje, uważając je za kłamstwo.

Taka sama jest prawda o Świadku. On wie, że gdyby organizacja nie była *naprawdę* kierowana przez Boga, nie miałby żadnego innego namacalnego poczucia bezpieczeństwa, do którego mógłby się udać. Mówi on: "Dokąd pójdę?" Tym samym pozostaje on w tym systemie przez kolejne lata, ciągle ignorując napływ prawdziwych informacji podkopujących całą strukturę Strażnicy. Z czasem coraz bardziej ignoruje fakty, coraz bardziej zasklepia swój umysł i utwierdza się w przekonaniu, że on *nigdy* się nie zmieni, oraz bardziej niż kiedykolwiek wcześniej jest przekonany, że posiada prawdę. Obwarowuje się w okopie, wznosząc wokół siebie wszelkiego rodzaju umysłowe barykady przed swoim prawdziwym wrogiem, którym są *wątpliwości*. Chociaż dla osoby próbującej dotrzeć do Świadka z faktami może się to wydawać niepojęte, jest to niczym innym jak zwykły mechanizm obronny, chroniący Świadka przed traumatycznymi skutkami utracenia jego sensu bezpieczeństwa. Żeby nie podchodzić racjonalnie do fałszywych prorocत्व i niekonsekwencji organizacji, Świadek musi w rzeczywistości oszukiwać się myśleniem, że w organizacji tak naprawdę nie ma żadnych niezgodności.¹

Podczas gdy chrześcijanie lokują swoje bezpieczeństwo w duchowych relacje z Chrystusem, to Świadek jest uczony pokładania wiary w organizację. Jeśli mają wiarę w organizację, to mają też wiarę w Boga. Te dwie rzeczy są nierozłączne, i to tak bardzo, że utrata wiary w organizację oznacza tym samym utratę wiary w Boga. I to jest dokładne wyjaśnienie, dlaczego Świadek musi się chronić przez proces samo-oszukiwania się. Nie zniósłby on bólu utraty swojej wiary.

Zachęcenie ich do myślenia

Zanim przyniesiesz fotokopie starej literatury TS, albo zanim zaczniesz cytować Pismo Święte, dobrze byłoby włożyć pewne rzeczy do umysłu Świadka - rzeczy, w które oni oficjalnie wierzą, ale z którymi poszczególny Świadek mógłby nie zgadzać się w pełni. Nadrzędnym celem *ujawnienia* tych poglądów nie powinno być jedynie wprowadzenie Świadka w zakłopotanie, ale świadome wejście w jego zawężoną sekciarskopodobną mentalność stworzoną przez TS. Aby uniknąć zakłopotania i

zachować twarz, Świadkowie mogą czasami kłamać na temat tego, w co wierzą lub sądzą i zmieniać temat bez udzielenia odpowiedzi, lecz musisz zanotować sobie to, w czym zaprzeczają, żeby posługując się ich literaturą móc udowodnić, że jednak *tego* uczą. Tym samym zmusisz Świadka do ujrzenia muru, który zbudował on sobie w swoim umyśle (który niejako mówi: "dalej się nie posuwaj"), i wtedy on musi podjąć decyzję, czy zechce być uczciwy przed samym sobą (i zaryzykować utratę swojego poczucia bezpieczeństwa), czy też uciec ze strachu przed taką konfrontacją. Jak zatem postąpimy?

Poniżej zamieszczono kilka wstępnych pytań, które można zadać Świadkowi. Pytania te nie obejmują interpretacji fragmentów Biblii (tym zajmiemy się później), ale odwołują się do ich poglądów *jak interpretować Biblię*, jak również do Bożego sposobu nawiązywania relacji z człowiekiem. Przekonasz się, że te pytania są bardzo skuteczne w rozmowie ze wszystkimi, nawet najbardziej zatwardziałymi Świadkami.

Pytania odwołujące się do zdrowego rozsądku

Pierwsze trzy z tych pytań zakładają zrobienie podkładu pod zdroworozsądkową ocenę Biblii i chrześcijaństwa, które jest ogólnie odrzucane jako sekty. Jest to szczególnie zauważalne u Świadków Jehowy. Zazwyczaj na każde z tych pytań odpowiedzą oni "tak", by zachować twarz lub uniknąć zakłopotania. W takim wypadku, będziesz potem mógł ponownie skierować ich uwagę na to co mówią, jeśli później "zaprzeczaliby" temu. [Tekst ten po części opiera się na książce *Thus Saith Jehovah's Witnesses*, wyd. z roku 2002, i jest on tutaj zaznaczony skrótem "GB", kiedy powołujemy się na określone strony i akapity z tej publikacji.]

Czy wierzysz, że Biblia została napisana dla wszystkich ludzi?

(Dzieje 17:30; 1 Kor. 1:2)

Czy wierzysz to, że zawsze gdzieś istnieli prawdziwi chrześcijanie w ciągu ostatnich 2000 lat?

(Mat. 28:19,20. Strażnica tak uczy, ale w rzeczywistości nie potrafi wskazać na pojedyncze grupy lub osoby dowodzące tego, gdyż nikt w historii nie miał takich wierzeń jak oni).

Czy sądzisz, że ktokolwiek, gdziekolwiek, kto tylko miał Biblię i żadnej innej literatury, mógłby ją zrozumieć i zostać zbawiony?

(Jeśli odpowie "nie", to ujawni przez to, że uważa, iż Biblia nie jest wystarczająca, ale potrzeba jeszcze przywódców lub organizacji; odpowiedź "tak" jest sprzeczna z

nauczaniem Strażnicy. GB 52, 53, 163, 164)

Następnie powinienś wspomnieć o różnych niebezpiecznych organizacjach religijnych, na przykład: "Obecnie istnieje więcej niż kiedykolwiek przedtem licznych grup religijnych, które sprowadzają ludzi na manowce od prawdziwego chrześcijaństwa. Zobaczmy, czy możemy zgodzić się z pewnymi znakami identyfikującymi takie grupy". Wtedy przejdź do poniższych obiektywnych pytań. Lepiej jest stawiać pytania w "trzeciej osobie" (lub hipotetycznie stosować je do siebie), niż odnosić je bezpośrednio do osoby, z którą rozmawiasz, albo do jej organizacji. Zamiast powiedzieć: "Czy twoja organizacja robi...?", możesz powiedzieć: "Co wtedy, gdy organizacja...?" lub "Co wtedy, jeśli ja...?" W ten sposób unikniesz ich obrony. Dość szybko w trakcie takiej rozmowy będą musieli odnieść to do siebie samych, albo będziesz miał do czego sam nawiązać później. Robiąc tak zobaczysz skutek wcześniej, *zanim* ich to zaboli! (2 Sam. 12:1-14)

Czy myślisz, że dana osoba powinna przebadać nie tylko nauczanie, ale też historię jakiejś religijnej organizacji zanim zadecyduje, że to jest prawda?

(Historia oszustw i niespełnionych prorocत्व jest najbardziej obciążająca!)

Co wtedy, jeśli dołączyłem do jednej z tych grup i później odkryłem oszustwo na szczycie organizacji, albo że oni zmieniali swoje nauki lub prorocтва? Czy powinienem tam pozostać?

(Większość sekt miało w swoich szeregach poważne skandale i wstrząsy, włączając w to defraudacje i polityków na wszelkich szczeblach drabiny społecznej. Ponieważ twierdzą oni, że są prawdziwym ludem Bożym, ich oświadczenia są wielce podejrzone.)

Zarówno Powtórzonego Prawa 18:20-22, jak i Mateusza 24:11,23-27 ostrzegają nas przed fałszywymi prorokami. Jak zidentyfikowałbyś fałszywego proroka posługując się tymi wersetami?

(Przemawiają oni w imieniu Boga, ale to się nie sprawdza!)

Co pomyślałbyś, gdyby członkom jakiejś religii nie pozwalano na czytanie innej literatury religijnej?

(Ukazuje to autorytarne narzucanie zasad i strach przed spojrzeniem faktom w oczy, jak również słabość. Świadkom nie wolno jest czytać innej literatury religijnej.)

Mormoni twierdzą, że każdy musi studiować ich książki, by osiągnąć do dokładniejszą znajomość Pisma Świętego, chociaż używają oni też Biblii. Co myślisz o tym?

(Wszystkie sekty tak wierzą, ponieważ ich przywódca jest jedynym interpretatorem Pisma, i taka sama jest prawda o Świadkach.)

Jeśli zastanawiałbym się na Mormonami lub innymi, to czy myślisz, że to byłby dobry pomysł, by przeczytać książki wydane przez byłych członków?

(Trudne pytanie do odpowiedzi przez członka sekty, bez względu czy powie "tak" czy "nie". Jeśli powie "nie", ukaże, jak łatwo mógłby wpaść w sidła, której w pełni nie przebadał. Jeśli odpowie "tak", wtedy zapytaj go dlaczego nie czytają książek wydanych przez byłych członków ich wyznania.)

Co wtedy, jeśli masz odmienne zdanie od całej religii? Czy jest to dowodem dumy lub grzechu?

(Sekty z natury są autorytarne i ekskomunikują członków za jakieś naruszenie ich polityki albo nieposłuszeństwo wobec organizacji. GB 175)

Co wtedy, jeśli taka religia nie jest otwarta na publiczną krytykę? Co wtedy, jeśli oni nie godzą się na publiczne dyskusje?

(Ujawnia to tylko, jakie są podstawy doktrynalne z punktu widzenia nauki, jak również ich stosunek do prowadzenia dyskusji.)

Pytania, które prowokują do myślenia

Są to pytania, które sprawiają, że sekciarz zobaczy niekonsekwencję swojego stanowiska w pewnych kwestiach. To co zrobisz, jest zależne od ich podejścia do precedensów biblijnych lub naukowych, czym pozwolisz im zobaczyć, że Strażnica tak naprawdę odrzuca takie precedensy. Będą też musieli zmierzyć się z zaprzeczeniem temu (choć może nie dadzą tego po sobie poznać) albo zamknąć swoje umysły przed dalszą dyskusją o tych kwestiach, przez próbę zmiany tematu lub ucieczkę. Lepiej będzie zadawać pytania w osobie trzeciej lub stawienie ich w formie ogólnej lub hipotetycznej, gdyż będziesz je głównie formułował przeciw Strażnicy. Ponieważ to prawdziwym celem jest organizacja, a nie poszczególni Świadkowie Jehowy, kieruj pytania pod adresem organizacji, a nie "Świadków Jehowy". To pomoże uniknąć wrażenia, że są oni atakowani osobiście.

Czy Biblia może być poprawnie zinterpretowana tylko przez Strażnicę?

(Dzieje 17:11; 1 Jana 2:26,27. Odpowiedź "tak" zaprzecza Pismu Świętemu. Odpowiedź "nie" zaprzecza Strażnicy. GB 166, 167, 171)

Jakie metody stosuje Strażnica do interpretowania Pisma Świętego?

(Oni mówią, że pojmują ją głównie literalnie, a dyskusyjne symboliczne fragmenty interpretują innymi podobnymi -*Prowadzenie rozmów*, s.346,347. Jednak nieustannie łamią tę zasadę często wybierając "symboliczne" rozumienie czegoś, czego nie mogą zaakceptować w znaczeniu dosłownym z racji przyjętej z góry teologii. Przykłady: Jana 3:3,5,7; Mat. 24:26-30; Jana 1:1; Obj. 1:7.)

Uczeni mówią o historycznej, gramatycznej, interpretacyjnej metodzie zrozumienia tego, co mówi Biblia. (Wyjaśnij szerzej.) Myślisz, że to jest dobra metoda?

(Z definicji wynika, że chodzi o branie pod uwagę historycznego i kulturowego znaczenia tego, co powiedziano albo lingwistycznego znaczenia danego słowa, po to, by zinterpretować to poprawnie. Strażnica ignoruje historyczne znaczenie niezliczonych fragmentów i interpretuje Biblię w dowolny sposób. Przykłady: Łukasza 16:16-31 i Jana 10:16.)

Czy jacyś wybitni uczeni - świeccy czy religijni - wspierają Strażnicę w interpretacji Pisma Świętego?

(Społeczność uczonych jako całość jest przeciwna interpretacji Strażnicy, i ma to miejsce zarówno z obszarów chrześcijańskich, jak i agnostycznych, gdyż stosuje ona nieuczciwe metody i teologiczne uprzedzenia. Chociaż Strażnica w pewnych sprawach kocha cytować uczonych, to są to niemal zawsze półprawdy lub wyrwane z kontekstu wypowiedzi, mające na celu poparcie ich stanowiska. Czasami cytują z nieznanych źródeł, które starają się podać jako wiarygodne, chociaż przez nich samych nie są uznawane za autorytety. GB 133-145)

Czy Strażnica uważa, że wszystkie inne "chrześcijańskie" wyznania są fałszywe?

(Tak, tak uważa. GB 163, 165, 170; Mat. 7:3; 25:31-46)

Czy ktoś musi być częścią organizacji Strażnicy, by zostać zbawionym?

(Odpowiedź "tak" nie ma poparcia w Piśmie Świętym [Marka 9:37-41]. Odpowiedź "nie" zaprzecza Strażnicy. GB 52, 53, 163, 164)

Czy Strażnica ma jakieś dowody, że oni są prawdziwymi chrześcijanami? Czy są to znamiona wyróżniające tylko Strażnicę, czy są może też widoczne w innych religiach? (prześledź każde z nich indywidualnie)

(Podadzą oni raczej pewne zasady oparte na zewnętrznych czynnikach niż na pobudkach serca; ich "miłość" nie jest miłością bezwarunkową [Mat. 5:43-48], ale jest zależna od posłuszeństwa wobec organizacji; zamienili oni przyjaźń opartą na miłości Chrystusowej na przyjaźń opartą na wspólnym stanowisku doktrynalnym.

Pomniejszysz "wyjątkowość" każdego ze znamion poprzez porównanie go z innymi wyznaniem.)

Przeglądaj i zastosuj teraz pytania z pierwszego rozdziału w stosunku do Strażnicy (*Pytania odwołujące się do zdrowego rozsądku*). Spowodujesz, że zaczną teraz myśleć o tym, jak TS odrzuca te podstawowe prawdy.

Zmuś ich, by spojrzeli faktom w oczy

Jeśli dotarłeś tak daleko, i może sądzisz, że nie spowodowałeś żadnego zamieszania w umyśle Świadka, to wiedz, że on/ona może nie dawać tego po sobie poznać. Przede wszystkim najważniejsze jest zachowanie spokoju. Zmuszasz ich, by rozbili mur, jaki wzniesli w swoich umysłach, który chroni ich przed kwestionowaniem autorytetu i ochrony ze strony ich "matki". poniższe pytania są przeznaczone do zmuszenia ich do spojrzenia w oczy faktom, że organizacja ogłaszała się prorokiem "takim jak Ezechiel i Jeremiasz"; że raz po raz wypowiadali oni fałszywe proroctwa w imieniu Jehowy; że sami są stosunkowo młodą religią, która utrzymuje się głównie z rozpowszechniania literatury; oraz że twierdzą, iż są jedynym kanałem łączności czyli pośrednikiem z Bogiem. Jeśli zaprzeczają prawdomówność któregośkolwiek z tych twierdzeń, zachęć ich do sprawdzenia publikacji Strażnicy razem z tobą, żebyś mógł przy okazji zobaczyć jak zostają oświeceni. Gdyby bronili stanowiska Strażnicy, raz jeszcze przeglądaj te pytania, by uzmysłwić im, że w niczym nie różnią się od innych sekt.

Czy organizacja albo jej przywódcy ogłaszali się prorokiem Bożym?

(Wyraźnie powiedzieli, że oni są prorokiem Bożym, takim jak Ezechiel i Jeremiasz. Porównaj Powt. Prawa 18:20-22. GB 58, 59, 61)

Czy przywódcy oznajmiali specjalne wskazówki od Boga, których inni nie mogą otrzymywać bezpośrednio od Niego?

(Twierdzą, że "niewolnik wierny i roztropny" jest kanałem, przez który spływają strumienie prawdy od Jehowy do poszczególnych Świadków. GB 61, Marka 9:38-42)

Czy możesz zwracać się do Chrystusa jako swojego Pośrednika?

(Ich odpowiedzią jest "nie" dla 99.7 % Świadków. GB 169)

Czy organizacja głosiła proroctwa, które się nie ziściły?

(Powt. Prawa 18:20-22. GB 62-82, 97-106)

Czy twoje doktryny uległy jakimś znaczącym zmianom przez lata jakie jesteś w

organizacji?

(Ujawnia to nienatchnione źródło ich doktryn, jak również ich wysiłki, by pogodzić ze sobą niekonsekwencje. GB 172)

Jak długo istnieje ta religia? Czy to można udokumentować historycznie?

("Według Biblii rodowód świadków na rzecz Jehowy ciągnie się od wiernego Abła" - Prowadzenie rozmów, s.344. Próbuja oni w ten sposób - i faktycznie to robią - ukazać, jakoby żydowscy patriarchowie i apostołowie wierzyli w to samo co oni, co jednak jest fałszem z punktu widzenia historii. Co więcej, nie są oni w stanie wskazać żadnej grupy ani osoby, która na przestrzeni ostatnich 2000 lat była "prawdziwie" chrześcijańska, co najmniej do pojawienia się Russella. Typowo sekciarskie rozumowanie. GB 48)

Czy twoja religia coś sprzedaje, by się utrzymać?

(2 Kor. 2:17. Chociaż Strażnica w wielu bogatych krajach zaprzecza, iż sprzedaje swoją literaturę, to sprawozdania finansowe ukazują, że 67% ich dochodów pochodzi z produkcji i prowadzonej od drzwi do drzwi sprzedaży literatury. Pod tym względem ich wypowiedzi są nieuczciwe. GB 121-128)

Świadek może nawet nie pozwolić ci na przebrnięcie przez kilka z tych pytań, gdyż pytania te są zupełnie skuteczne w przekonaniu Świadka co do niekonsekwencji i sekciarskich odniesień. Jednak pomimo tego albo zasiejesz w nim nasienie wątpliwości, które zmusi ich do dalszego zastanawiania się nad tym, co powiedziałeś, a w przyszłości do zbadania tego, albo będzie się ze strachu salwował ucieczką, nie pozwalając swojemu umysłowi otworzyć się po raz kolejny na takie pytania.

Ktoś, kto dojdzie do mistrzostwa w zadawaniu takich pytań nie będzie musiał nawet wdawać się w dyskusje odnośnie innych fragmentów Pisma, poza tymi, które są zamieszczone powyżej. Jeśli Świadek dopuszcza możliwość uwierzenia w powyższe, po prostu wskaż mu, że są to oznaki wielu religijnych sekt. Podkreśl, że prawdziwe chrześcijaństwo:

* Nie powinno obawiać się jakiegokolwiek sprawdzania ani krytyki i nie ma potrzeby zakazywania czytania o żadnych faktycznych informacjach.

* Powinno interpretować Biblię posługując się zdrowymi, naukowymi metodami obejmującymi badanie kontekstu, języka i historii.

* Nie potrzebuje żadnej innej książki oprócz Biblii (2 Tym 3:16), ani żadnego specjalnego człowieka czy grupy ludzi, potrzebnych do tego by ją interpretować, gdyż 1 Jana 2:27 mówi, że Duch Święty nauczy nas wszystkich rzeczy.

* Chrześcijaństwo istniało przez 2000 lat i możemy natrafić na jego ślad przez wszystkie wieki, aż od początku.

* Kościół ma być wspierany przez zbiórki pieniężne i dary, a kaznodzieje mają prawo korzystać z jego wsparcia. (1 Tym. 5:17,18; 1 Kor. 9:14; 16:2)

* Prawdziwe chrześcijaństwo ma jako swojego Pośrednika Chrystusa - dla WSZYSTKICH.

* Jezus ostrzega nas przed tymi, którzy ustanawiają się prorokami, a jednak ich proroctwa się nie spełniają.

* Wszyscy chrześcijanie mają dostęp do tych samych prawd.

* Prawda nie boi się błędu, ani diabła. Tylko diabeł ucieka od prawdy.

I na koniec pamiętaj: zamknięty umysł Świadka nie może zostać otworzony tylko dzięki osobie postronnej. Musi on ze swojej strony okazać gotowość do prowadzenia rozmowy, zadawania pytań, uzgadniania wspólnych zasad. W przeciwnym razie tracisz swój czas. Osoba uparta i sarkastyczna powinna być pozostawiona do bardziej sprzyjającego czasu, żebyś ani ty ani Pan nie został zawstydzony swoim brakiem wyczucia (Mat. 7:6). Przede wszystkim módl się o pokorne serce i właściwe okoliczności, w których mógłbyś coś powiedzieć.

Słowo wypowiedziane we właściwym czasie jest jak złote jabłka w srebrnych ornamentach. Złotym kolczykiem i ozdobą ze specjalnego złota jest dla słuchającego ucha mądry człowiek, który upomina. Przysłów 25:11,12

Przypis:

1. Wobec osoby rozpaczliwie szukającej potwierdzenia wzmocnienia swojej wiary w organizację nie można zastosować prawie żadnych argumentów, bez względu na ich ważność albo logikę. Najbardziej skuteczną książką tak dla mniej lub bardziej wytrawnego czytelnika poszukującego tego jest wydane przez Strażnicę *Prowadzenie rozmów na podstawie Pism*. Na jej podstawie Świadek może usprawiedliwiać fałszywe proroctwa, zmiany poglądów, przeinterpretowanie fragmentów Biblii, i będzie się tego surowo trzymał, chociaż większość z tych wszystkich sytuacji sprowadza się do głupiego i niekonsekwentnego rozumowania. Stanowi to ostateczny "dowód" dla Świadka, który rozpaczliwie szuka potwierdzenia swoich

wierzeń. Na przykład zobacz w Prowadzeniu rozmów na stronach 103-108, jak Strażnica "przekonuje", że nie są oni fałszywymi prorokami. Argumentują tam, że niektórzy czasami na podstawie Biblii "żywią błędne oczekiwania", ale to nie czyni z nich fałszywych proroków. Ale jest coś, o czym oczywiście zapomnieli tam wspomnieć, mianowicie że "żywienie błędnych oczekiwań" nie jest prorokowaniem!